

Поступове відновлення економіки, зростання інвестиційного попиту, пристосування економічних агентів до господарювання в умовах транспортної блокади на сході країни сформувало за підсумком I півріччя прискорення зростання агрегованого показника діяльності реального сектору економіки (ЗІВ) до 2,2% (1,5% у січні-травні 2017р.).

Зростання споживчого та інвестиційного попиту стимулювало розвиток переважно тих видів економічної діяльності, які орієнтовані на їх задоволення (зокрема, текстильного виробництва, харчової промисловості, машинобудування та виробництва будматеріалів), а також суміжних галузей сфери послуг (зокрема, будівництва, транспорт, торгівля). Так, у сфері будівництва спостерігалось прискорення зростання до 24,6% за підсумком січня-червня 2017р. (20,8% у січні-травні 2017р.), оборот роздрібної торгівлі збільшився на 7,3% (7,1%) відповідно. Зазначене було наслідком як покращення ділових та споживчих настроїв, так і розширення фінансових можливостей підприємств та домогосподарств.

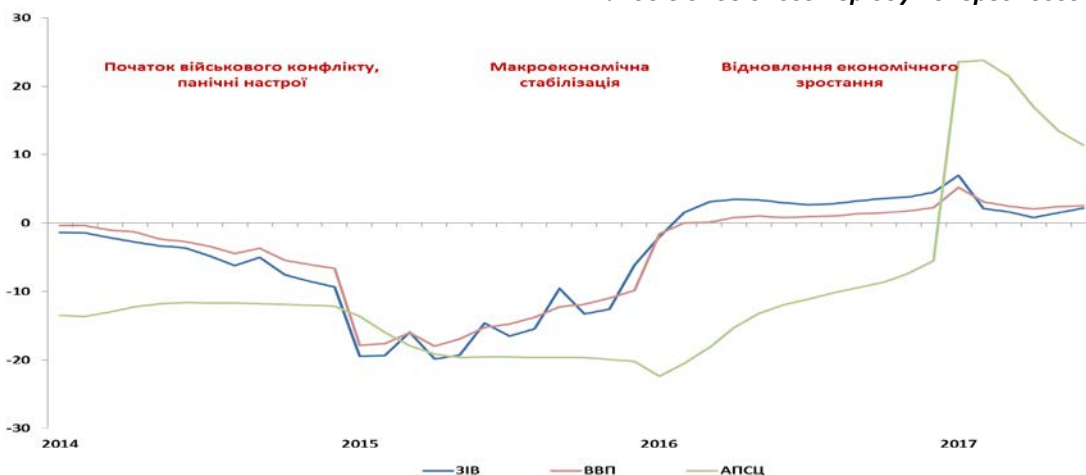
В той же час, через певні складнощі у проведенні виробничої діяльності серед основних ВЕД (зокрема, вплив наслідків обмеження транспортного сполучення на сході країни упродовж березня-квітня 2017р., меншої врожайності та відтермінованого початку збиральної кампанії озимих культур у рослинництві, наслідки епізоотичної ситуації у свинарстві) все ще негативна динаміка спостерігається у промисловості та с/г виробництві, хоча у промисловості відбулось уповільнення падіння до «мінус» 0,4% у січні-червні 2017 р. («мінус» 1,3% у січні-травні 2017 р.), що відповідно позначилося на зменшенні негативного внеску промисловості на формування динаміки ЗІВ. У с/г виробництві, навпаки, ситуація погіршилася – у січні-червні 2017р. до відповідного періоду попереднього року зменшення обсягів виробництва на 2,1% («мінус» 0,9% у січні-травні 2017р.).

Поряд з внутрішнім попитом підтримкою зростання виступав й зовнішній (за даними НБУ, у січні-травні 2017р. до відповідного періоду 2016р. зростання експорту товарів та послуг у вартісному обсязі спостерігалось на рівні 22,7% в умовах позитивної цінової динаміки на певних світових товарних ринках та розширення співробітництва з окремими країнами світу).

В цілому у січні-червні 2017 р., зростання ВВП оцінюється Мінекономрозвитку орієнтовно на рівні 2,5% [+/-0,3].

Продовження процесів реформування економіки та покращення ділових очікувань, зростання споживчої активності при збільшенні рівня заробітних плат (у т.ч. підвищення мінімальної з/п), зростання цін на окремих світових товарних ринках (металу, залізної руди, мінеральних добрив, кукурудзи) у комплексі зумовить **позитивну динаміку у деяких галузях реального сектору за підсумком 9 міс. 2017р.**, проте зазначене буде частково знівельовано більш стриманою діяльністю деяких ВЕД сфери послуг. В цілому за 9 міс. 2017р. очікується певне уповільнення зростання ВВП, у т.ч. враховуючи ефект бази порівняння минулого року.

Рис. 1. Динаміка ЗІВ, ВВП та АПСЦ, % до відповідного періоду попереднього року

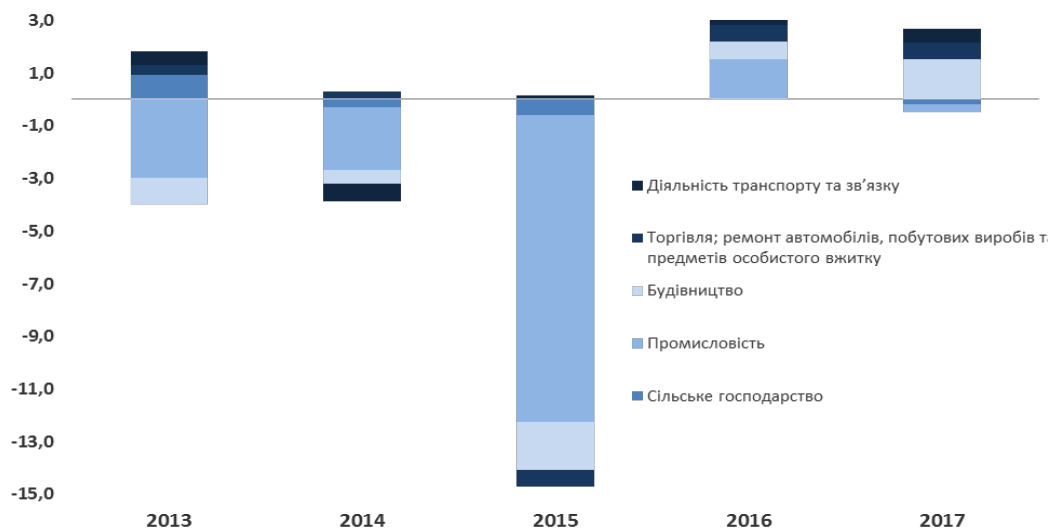
«За підсумком I півріччя спостерігалось прискорення зростання ЗІВ порівняно з попереднім звітним періодом 2017 р. в умовах часткової адаптації підприємств до господарювання в умовах транспортної блокади»

«Сприятлива зовнішньоекономічна кон'юнктура у поєднанні з підтримкою з боку внутрішнього попиту зіграли ключову роль у формуванні позитивної динаміки ЗІВ у січні-червні 2017 р.»

АПСЦ – агрегований показник світових цін, що враховує динаміку світових цін на соняшникову олію, кукурудзу, пшеницю, мочевику, залізну руду та чорні метали.

Джерело. ДСС, Світовий Банк та Металторг, розрахунки Мінекономрозвитку

Рис. 2. Внески галузей у формуванні ЗІВ за 6 міс. 2013-2017 рр, у в. п.

«якщо у 2013-2016 рр. ключову роль у формуванні динаміки ЗІВ відігравала промисловість, то у січні-червні 2017 р. найбільший вплив на динаміку ЗІВ забезпечило будівництво»

Джерело. ДСС, розрахунки МЕРТ

Табл. 1. Зміна обсягів виробництва та внески до ЗІВ за основними видами економічної діяльності у 2016-2017 рр., % до відповідного періоду попереднього року

ВЕД	Зміни обсягів виробництва, % до відповідного періоду			Внесок до ЗІВ, в.п.		
	Січ-черв 2016	Січ-трав 2017	Січ-черв 2017	Січ-черв 2016	Січ-трав 2017	Січ-черв 2017
Будівництво	13,0	20,8	24,6	0,7	1,2	1,5
Внутрішня торгівля*	3,0	2,9	3,3	0,6	0,6	0,6
Транспорт*	1,6	5,1	4,8	0,2	0,5	0,5
Промисловість	2,6	-1,3	-0,4	1,5	-0,7	-0,3
Сільське господарство	-0,3	-0,9	-2,1	0,0	-0,1	-0,2
ЗІВ	3,0	1,5	2,2	x	x	x

*розрахунки Мінекономрозвитку з урахуванням оперативної інформації Держстату щодо показників обороту оптової та роздрібної торгівлі, а також обсягів вантажообороту та пасажирообороту.

Джерело. ДСС, розрахунки Мінекономрозвитку

Ключовими чинниками впливу на динаміку ЗІВ у січні-червні 2017 р. були:

високий рівень будівельної активності на виробничих та інфраструктурних об'єктах (зокрема, на об'єктах енергетичних підприємств, транспортної інфраструктури та нежитлового будівництва в АПК) в умовах розширення фінансових можливостей підприємств та бюджету (за I півріччя 2017р. видатки на капітальне будівництво зведеного бюджету збільшились у 1,8р.);

покращення споживчої активності домогосподарств на фоні істотного підвищення мінімальної заробітної плати (до 3200 грн. з 1 січня 2017 року);

Довідково. У січні-травні 2017 року відбулось зростання номінальної середньомісячної заробітної плати на 36,8% до 6494 грн. проти січня-травня 2016 року, та реальної - на 19,8% відповідно. Водночас, істотне підвищення мінімальної заробітної плати виступало каталізатором підвищення споживчої активності населення. У січні-червні 2017р. до відповідного періоду 2016 року спостерігалось зростання обсягів обороту роздрібної торгівлі на 7,3% до відповідного періоду попереднього року («плюс» 2,3% у січні-червні 2016р.).

сприятлива цінова кон'юнктура на світових товарних ринках вітчизняного експорту;

Довідково. За даними провідних аналітичних агентств, у т.ч. Світового банку та МВФ, світові ціни на чорні метали зросли на 21,9%, залізну руду – на 42,9%, добрива – на 5,8% (у розрахунку січень-червень 2017 р. до січня-червня 2016 р.).

покращення ділових очікувань підприємств.

Довідково. За даними НБУ у II кварталі 2017р. індекс ділових очікувань підвищився до 114,3% (у I кварталі 2017 року – 113,3%), що є найвищим значенням починаючи з II кварталу 2013р. Причому третій квартал поспіль поживавлення ділової активності очікують респонденти всіх видів економічної діяльності.

Очікування:

За підсумком 9 міс. 2017 р. динаміка ЗІВ формуватиметься в умовах активізації виробництва у промисловості з урахуванням поступового виявлення альтернатив для покриття нестачі енергетичної сировини, зростання інвестиційного, експортного та споживчого попиту, та с/г за рахунок нарощування обсягів врожаю основних с/г культур у рослинництві. Позитивна динаміка також підтримуватиметься збереженням високих темпів зростання суміжних галузей: розширення будівельної діяльності, роздрібною торгівлі за рахунок підвищення купівельної спроможності домогосподарств, а також розвитком транспортної галузі. Зазначене буде частково знівельовано більш стриманою діяльністю деяких ВЕД сфери послуг. В цілому за 9 міс. 2017р. очікується певне уповільнення зростання ВВП, у т.ч. враховуючи ефект бази порівняння минулого року.

*«за підсумком
9 місяців 2017 р.
очікується
збереження
позитивної
динаміки ЗІВ»*

Ризики:

Ескалація військового конфлікту на сході країни, посилення волатильності цін на зовнішніх ринках, загострення проблем банківської системи, втрати врожаю внаслідок несприятливих умов під час збиральної кампанії та наступне прискорення цінової динаміки на споживчому ринку, посилення дефіциту сировини на підприємствах сходу країни та збільшення її вартості в наслідок блокади транспортного сполучення в Донецькій та Луганській областях.

Методологічні роз'яснення.

Зведений індекс виробництва товарів та послуг за основними видами економічної діяльності (ЗІВ) відображає динаміку діяльності виробничої сфери національної економіки у відповідному періоді.

ЗІВ розраховується на базі звітних даних по індексах фізичного обсягу виробництва ВЕД "Сільське господарство", ВЕД "Добувна промисловість і розроблення кар'єрів", ВЕД "Переробна промисловість", ВЕД "Постачання електроенергії, пари, газу та кондиційованого повітря", ВЕД "Будівництво", ВЕД "Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність" та ВЕД "Оптова та роздрібна торгівля".

Зважаючи на те, що виробнича сфера в обсязі ВВП займає близько 55%, ЗІВ має тісний кореляційний зв'язок з динамікою ВВП. Тому, оціночний показник ВВП розраховується, виходячи з ретроспективної кореляційної залежності між ЗІВ та ВВП.